

О. М. Шишкіна

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: к. е. н., доц. Н. В. Захарченко

АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА В БАНКІВСЬКІЙ УСТАНОВІ

Потреба антикризового менеджменту в банку пов'язана зі специфікою його діяльності як суспільного інституту, що відноситься до категорії фінансових посередників. При банкрутстві, стані неплатоспроможності банку зачіпаються інтереси різних господарюючих суб'єктів; порушується функціонування платіжного механізму; не виконуються функції комерційних банків. Це зумовлює потребу розвитку в рамках управлінської діяльності банку особливого напрямку – антикризового управління.

Антикризовий менеджмент – це процес запобігання або подолання кризи. У цьому визначенні об'єднані дві складові антикризового управління: запобігання кризи, яка ще не настала і подолання наслідків кризи, що сталася.

Необхідно відзначити, що антикризове управління в банку повинно мати місце не тільки тоді, коли криза вже настала, а починатися і тривати з перших днів її існування і на постійній основі. Для цього повинні професійно і результативно застосовуватися методи превентивного (попереджувального) антикризового управління, які включають в себе наступне [1, с. 10]: 1) антикризовий моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища об'єкта на постійній основі з метою раннього виявлення загроз кризи; 2) аналіз внутрішньої схильності (уразливості) об'єкта кризи з виділенням при можливості відповідних індикаторів. Зазвичай в якості останніх стосовно конкретного банку виділяють [2, с. 31-32]:

– спеціалізовані підрозділи банку не здатні діяти спільно і бачити ситуацію, що складається і положення банку в цілому;

– службовці банку схильні приділяти більше уваги внутрішній обстановці в організації, ніж зовнішньому середовищі, при цьому суперництво з внутрішніми конкурентами домінує над зовнішніми;

– небажання або нездатність банку проводити зміни;

– готовність порушувати правила заради короткострокових вигод.

У разі виникнення загрози необхідна розробка антикризових організаційних стратегій, спрямованих на мінімізацію внутрішніх ризиків банку і зміцнення його фінансової безпеки [4, с. 106-107]:

- інформування колег про кризові ситуації;
- комплексний, письмово зафіксований і затверджений набір норм і правил, орієнтованих на вирішення проблем, пов'язаних з безпекою, які визначають дії співробітників і розвивають культуру безпеки в банку;
- делегування права прийняття рішень з певного питання на самий нижній рівень організації, який володіє необхідними навичками і компетентністю;
- тренінг персоналу для відпрацювання дій в кризових ситуаціях і формування навичок і культури забезпечення безпеки;
- використання вузькопрофільних фахівців при одночасному забезпеченні контролю за їх роботою за допомогою фахівців більш широкого профілю.

Щоб уникнути підготовчих антикризових заходів повинен бути складений документ або пакет документів, що містять план антикризового управління. План дій в надзвичайних ситуаціях може бути як загальним, так і орієнтованим на конкретну ситуацію. У такому плані має міститися опис можливих сценаріїв розвитку подій при настанні непередбачених обставин і викладатися всі необхідні аспекти роботи банку з метою подолання кризової ситуації, а також регламентуватися діяльність всіх його підрозділів по частині попереджувальних і профілактичних заходів.

Необхідна координація прийняття антикризових управлінських рішень, основою якої є комплексна діагностика і стратегічне управління банком. Така система на відміну від існуючих механізмів базується на постійній антикризовій діяльності як в період стабільної роботи комерційного банку, так і на стадії кризи.

Таким чином, для найбільш ефективного розвитку системи антикризового регулювання в банківській сфері необхідно спиратися на такі основні принципи:

- рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності банку. З огляду на те, що виникнення кризи в банку несе загрозу самому існуванню банку і пов'язано з відчутними втратами капіталу його власників, можливість виникнення кризи повинна діагностуватися на самих ранніх стадіях з метою своєчасного використання можливостей її нейтралізації [3, с. 295];
- терміновість реагування на кризові явища. Кожне кризове явище не тільки має тенденцію до розширення з кожним новим господарським циклом, але і породжує нові супутні йому явища;

- повна реалізація внутрішніх можливостей виходу банку з кризового стану. У боротьбі із загрозою банкрутства банк повинен розраховувати виключно на внутрішні фінансові можливості;
- в довгостроковій перспективі, з досвіду зарубіжних країн, потрібне створення професійних рейтингових агентств, а також підготовка великої кількості кадрів у сфері ризик-менеджменту;
- удосконалення законодавчої бази, що забезпечує комплексність процедур санації, реструктуризації та банкрутства банків.

Список використаної літератури

1. Брежнева А. И. Антикризисное управление банком [Текст] / А.И. Брежнева // Банки: мировой опыт. –2010. – №5. – С. 10.
2. Иванов В. В. Разработка планов антикризисного управления банком [Текст]/ В.В. Иванов // Банковское дело. – 2010. – № 6. – С. 31–32.
3. Тарасевич Н. В. Проблеми капіталізації банків в Україні [Текст]/ Н.В.Тарасевич // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. – 2013. – №1 (48). – С. 295.
4. Хоггарт Г. Подолання банківських криз: основні інструменти і витрати [Текст]/ Г. Хоггарт, Дж.Рейдхілл, П. Сінклер // Банки: світовий досвід. – 2011. – № 34. – С. 106–107.

В.В. Шпичак

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: к.е.н., доц. Н. В. Захарченко

ВИКОРИСТАННЯ РЕЙТИНГУ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ЯК НАПРЯМ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА

При наданні кредиту будь-який банк стикається з необхідністю оцінки кредитоспроможності позичальника. Ця процедура є обов'язковою, адже від її результатів залежить ефективність як окремої кредитної угоди, так і кредитної діяльності банку в цілому. Адекватна оцінка кредитоспроможності позичальника є однією з найважливіших умов успішної кредитної діяльності банку. Сьогодні банківськими установами розробляються різні підходи щодо аналізу кредитоспроможності позичальника. Причому кожен банк розробляє власну методiku оцінки фінансового стану потенційного позичальника з урахуванням конкретних умов договору.

Слід зазначити, що в Україні немає чітко розробленої та регламентованої на законодавчому рівні методики розрахунку кре-